

Pavel Baldin

LL, erikoislääkäri
Anestesiologia ja tehohoito, Oulun yliopisto
OYS, Sydän
pavel.baldin@pohde.fi

TYÖPÄIVÄNI

Ei yksi päästäinen kevättä tee

Takatalvi yllätti pyöräilijän, joten myöhästyn töistä. Ei haittaa, sillä ensimmäinen potilas tuodaan myöhässä. Kiitos kuuluu uudistetulle kuljetuspalvelulle. Päivän sijoituksena on kanylaatiosali. Ensimmäisellä potilaalla on tyvestä tulehtunut tunneloitu dialyysikatetri, joka pitäisi vaihtaa uuteen. Onneksi kaikki yläreitit on kulutettu loppuun, joten uuden katetrin kanylaatio on parhaimmillaan mahdollonta ja pahimmillaan tappavaa. Laitetaan uusi katetri vanhaa hyväksi käyttäen. Preparoin kaulalta katetrin esiin, vedän turvallisen mitan verran ulos ja katkaisen. Vajjerin avulla onnistun kuin onnistunkin ilman mitään ongelmia työntämään katkaistun proksi-maaliosan yläonttolaskimoon. Toimenpideradiologi tulee ystävällisesti kalastamaan nivusreitit kautta katetrin pätkän pois ennen kuin se ehtii pujahtaa keuhkovaltimoon.

Puoliltapäivin saapuu Kaupunginsairaalan delegaatio seuraamaan kanylaatioita. PICC- ja midline-katetrin tarve on meillä lisääntynyt viime vuosien aikana valtavasti, joten suunnitelmissa olisi kanylaatiotoiminnan aloitus perusterveyden puolella. Opastan PICC-katetrin laitossa. Puolentoista tunnin kuluttua, läpivalon ja kolmen eri erikoisvajjerin avulla saan laitetuksi PICC-katetrin 15 senttimetriin katkaistuna midlineksi. Kaupunginsairaalan delegaatio kiittää ajasta sekä opastuksesta, ja poistuu paikalta. Kanylaatiotoiminnan aloitus perusterveyden puolella ei olekaan juuri nyt kovin ajankohtainen asia.

Illasta siirryn perfuusiotakapäivystäjäksi. Päästän kotiin kollegat, joiden salit uhkaavat venyä hyvin pitkälle iltaan. Otan kontolleni viisi salia ja heräämön. Vartin päästä minulle soitetaan, kolmessa salissa olisi herätys. Herätyskiertueen aikana myös kahden muun salin hommat loppuvat, ja heräämö soittaa ilmoittaen olevansa tupaten täynnä. Pitäisi nyt kiertää siellä, ja antaa lupa siirtää riittävästi siirtokriteerejä täyttävät potilaat osastoille. Muuten salissa oleville potilaille ei ole heräämöpaikkaa. Illan mittaan tilanne rauhoittuu, minä en. Etupäivystäjät jäävät huolehtimaan etulinjoista, kun minä suuntaan kotia kohti.

**Illan mittaan
tilanne rauhoittuu,
minä en.**

Ulko-oven kahvaan tarttuessani soittaa Kajjjaanista kollega ja tervehtii. Kainuun perukoilta on löydetty kylmä ihminen. Polliisi meni toteamaan kuolleeksi, vaan ihminen olikin vallan hengissä, hengittäen harvakseltaan. Ensihoito totesi lämmön olevan 26 astetta celsius-ta ja rytmien jokseenkin perfusoiva. Toisivat meille. Matkan aikana potilas lämpiää pari astetta, ja meille saapuessa hemodynamiikka on vakautunut ja tajunta korjaantumassa. Sydän-keuhkokoneella lämmittämisen riski väistyy. Potilasta käännellesä likaisten ja märkien lakanoiden poistamiseksi löytyy selän alta lämmin ja kuollut metsähiiri. On se ihmeellistä, miten Vaara-Suomen pienen metsäasukon elämä päättyy suuren Oulun yliopistollisen sairaalan teho-osastolle.

Seuraavaksi työpäivästään kertoo meille Markus Mänttari HUSista. ■